

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ

Ψές βράδυ πρὸς τὸ ἡλιόγεμα σὲ φονικό καρτέρι
 Ἄνθρωπο ξάπλωσε νεκρὸν ἐνός ἀνθρώπου χέρι.
 Διάβαινα ἐκείθα κι' ἔφριξα τὴ νύχτα στὸ κρεβάτι
 Παρ' ἄθενα ὡς τὴ χαραυγὴ, χωρὶς νὰ κλείσω μάτι,
 Κι' ὁ τοῦς μὲ γύρους ἔφερνε, πουλάκι ξαφνισμένο,
 Ἄπό τὸ μαῦρο τὸ μαῦρο σκωτωμένο.

Κ' ἔβλεπα στῆς ἀγρόπιας μου τὴν πόρνη ἀγωνία
 Τὸ ψυχομάχημα τοῦ ἐνός καὶ τ' ἄλλου τὴ μανία,
 Καὶ σάμπως νάημουν καὶ τῶν δυὸ παράξενο ζευγάρι,
 Σὰ νὰ κρατοῦσα κι' ἀπ' τ' ἀρνὶ κι' ἀπὸ τὸ μακελλάρι,
 Δὲν ἐκλαίει μόνον τὰμοιρα τοῦ σκωτωμένου χρόνια,
 Ἐννοιωθα καὶ γιὰ τὸ φονιά μίαν ἄλλη ψυχοπῶνια.

Ἐτοῦτος ὁ παλιόκοσμος βρέχεται ἀπ' ἀκρη σ' ἀκρη,
 Ἀπ' ἀκρη σ' ἀκρη τρέφεται μὲ τὸ αἷμα καὶ τὸ δάκρυ
 Μαζὺ δημίους καὶ θύματα, κορυθαλοῦς καὶ γίδια,
 Μίαν ἀλυσίδα μᾶς κρατεῖ στὴ φυλακὴ τὴν ἴδια,
 Καὶ μίαν ἀκοῦμε δύναμη, μιά προσταγὴ μεγάλη,
 Πὸν κράζει νὰ χτυποῦν αὐτοί, κράζει νὰ πέφτουν ἄλλοι.

Ὁ ἄνθρωπος, καλὸς κακός, ὅπου τὸν βγάλῃ ὁ δρόμος,
 Τὸ κρῖμα κι' ἂν φορτώνεται, δὲ φταίει ἐμῖνος ὄμως.
 Ἐκεῖνος φταίει πὸν ξαφνικά μᾶς ἔρριξ' ἔδω κάτου,
 Ὅπως κι' ἂν θέλῃς πῆς το ἐσὺ τὸ φοβερὸ ὄνομά του,
 Ἰεχωβά, Δία, Βισνοῦ, Βάαλ, Ἀλλάχ, Μεσσία.
 Ἄς εἶνε ὅτ' εἶνε : Ὑλη, Νοῦς, Πᾶν, Μοῖρα, Θεός, Αἰτία !

Σὲ κάποιον ἀστέρη ἂν βρισκεται μιά Θεία Δικαιοσύνη,
 Κι' ἂν βλέπῃ, — ὄχι τὰ πλάσματα, τὸν Πλάστη αὐτὴ θάκρινη.
 Κι' ἂν κάποιου, σὲ ἀβασίλευτο φῶς ἀφραστῆς ἡμέρας,
 Μᾶς καρτερῇ ὁ πανάγαθος τοῦ Ἐθαγγελίου Πατέρας,
 Ὅλους, δημίους ἀπὸ τὴ μιά καὶ θύματ' ἀπ' τὴν ἄλλη,
 Θὴ σφιξῇ σὰν ἀθῶα παιδιὰ στὴν ἀναρχὴν ἀγάλη,
 Σὰν νὰ ζητᾷ συγχώρησιν ἀπὸ τὰ θύματά του,
 Γιατὶ τὰ πῆρε ἀσιέχιστα καὶ τᾶρριξ' ἔδω κάτου !

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΑΘΩΟΙ ΦΟΒΟΙ

ΠΑΙΔΙ. Θέλω τὴ μάνα.
 ΠΑΤΕΡΑΣ. Ἐπέταξε καὶ σ' ἄστρα πάει νὰ ζήσῃ.
 ΠΑΙΔ. Πῶς τόσο μάκρος ἀρρωστη δυηθήκε νὰ στίλῃ ;
 ΠΑΤ. Ἐχουν φτερούγαις ἢ ψυχαίς.
 ΠΑΙΔ. Γιατὶ δὲν ταῖς ἀπλῶνει
 ΠΑΤ. Τότε ἡ δική μου, μὴν αὐτὴ τρέξῃ τ' ἀστέρια μόνη;
 ΠΑΙΔ. Δὲν εἶναι μόνη, γύρω της φτεροκοποῦν ἀγγέλοι.
 ΠΑΤ. Ἄν ἀγγελὸ της μ' ἔλεγε, κοντὰ της θὰ μὲ θέλει.
 ΠΑΙΔ. Ὡ ! δίχως κάλσυμα Θεοῦ, ψηλά κανεὶς δὲν πάει.
 ΠΑΤ. Κοιμήσου τώρα ἡσούχασε.
 ΠΑΙΔ. Καὶ ποιὸς μοῦ τραγουδιεῖ;
 ΠΑΤ. Ἐγώ, πουλάκι μου.
 ΠΑΙΔ. Ἐσὺ κλαῖς.
 ΠΑΤ. Ὅχι, σ' ἐμὲ ἀπιθάσου
 ΠΑΙΔ. «Ζάχαρη νὰ ναι ὁ ὕπνος σου καὶ μέλι τόνειρό σου»
 ΠΑΤ. Νυστοξω. Ἄπό τὸ πλάγι μου καθόλου μὴ σπαράξῃς
 ΠΑΙΔ. Δὸς μου τὸ χέρι σκιαζομαι μήπως καὶ σὺ πετάξῃς.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ

Ο ΚΑΥΚΗΣΙΑΡΗΣ

Καὶ μὲς τὸ ξυλοκρέββατο νὰ καυχηθῇ προσμένω.
 Θὰ λέῃ : «Ποιὸς εἶδε λείψανο νὰ εἶν' ἔτσι κορδαμένο ;»
 ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ

Ἡ ἱστορία στὰ Πετράκια

Ο ΧΟΡΟΣ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Ἡ σαζὼν τοῦ χοροῦ ἄρχισε εἰς τὰς Ἀθήνας. Χορεύον σήμερον
 ἐν τῇ χοροδιδασκαλεῖα καὶ ἐν τῇ κοσμητικῇ αἰθούσῃ.
 Ἡ νεότης στρεβίλλεται...
 Πόθεν ὅμως ἔχει τὴν ἀρχὴν τοῦ ὀ χοροῦ ; Γιὰ νὰ μάθουμε πρὸς
 καὶ νὰ ἐρευνήσουμε τὰ συγγράμματα τῶν σοφῶν. Καὶ ἴδωμεν εἰ λέγει
 κάποιος σύγγραφος φιλόσοφος σχετικῶς :
 — «Τὸ αὐτὸ ἐνοτικὸ πρὸ ἀνάγκης τὸν πρακτογενὴ ἄνθρωπον νὰ
 χτυπᾷ τὸ ἔδαφος μὲ τὰ πόδια του τὶς στιγμὰς τῆς ἰσχυρῆς του καὶ
 νὰ πηδᾷ στὶς στιγμὰς τῆς χαρᾶς του, παρήγαγε τὸν χορὸν».
 Ἄν οὗτο εἶναι ἀκριβὲς ἢ ὄχι δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει καὶ τόσο.
 Ἡ ἀλήθεια εἶναι μόνον πῶς ὁ χορὸς εἶναι παλῆ ἀπόλαυσις
 τοῦ ἀνθρώπου.

Ποιὸς ὑπῆρξε ὅμως ὁ πρῶτος χοροδιδάσκαλος ;
 Ὁ Λουκιανὸς εἰς τὸ «Περὶ ὀρχήσεως» βιβλίῳ του, λέγει ὅτι
 πρῶτος χοροδιδάσκαλος τῆς ἀνθρωπότητος ὑπῆρξε γυναικί ! Καὶ
 ἦταν αὐτὴ ἡ Ρέα, ἡ μήτηρ τῶν θεῶν καὶ σύζυγος τοῦ Κρόνου, ἡ
 ὁποία ἐδίδασκε τὴν τέχνην τοῦ χοροῦ στοὺς Κορῆβαντας τῆς Θη-
 γίας καὶ κατόπιν στοὺς ἐν Κρήτῃ Κουρήτας.

Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὑποστήθισαν πῶς ἐδιδά-
 χθησαν πρῶτοι τὴν ὀρχήσιν ἀπὸ τοὺς Διαισκύρους. Ἐμῆμας δὲ τῶσδε
 πορ' αὐτοῖς ὁ χορὸς, ὥστε δὲν ἀρχίζαν τὴν μάχην πρὶν χορεύουν.
 Καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας εἶχαν σὲ μεγάλη ὑπόληψιν τὸ χορὸν. Διὰ νὰ
 ἐμπνεύσουν δὲ τὴν ἀγάπην πρὸς αὐτὸν καὶ ἐν τῇ νύκτι ἐπέβαλλον
 ἐν τῇ τροφῇ νὰ τὰ χορεύουν διαρκῶς ἐν τῇ γῆρα τους ! (Πλά-
 τῶνος Νομ. VII) Κι' αὐτοῖς ὁ Σακράτης ἔμασε

ἐν τῇ γηραιότητι του νὰ χορεύῃ θαυμάσια, γεγονός
 ποῦκανε τὴν γυναῖκα του τὴν Ξανθίππην νὰ λυ-
 σᾷ καὶ ν' ἀφρίξῃ ἐναντίον του !
 Ἀκόμη καὶ ὁ Κάτων ἐφοιτοῦσε σὲ χοροδιδά-
 σκα' ο, γιὰ νὰ μάθῃ χορὸν, ἀδιαφορῶν ἂν τὰ πό-
 δια του ἦσαν στραβά !

Ἐξ τῶν ἀρχαίων καλύτεροι χορευταὶ ἦσαν
 οἱ Κρήτες. Δὲν ἐπήγαιναν ὅμως ὀπίσω καὶ οἱ
 Θεσσαλοί.

Καὶ ὡς θρησκευτικὴ ἱεροτελεστία ὁ χορὸς
 διεδραμάτισε σπουδαιότατον μέρος μεταξὺ τῶν
 Αἰγυπτίων, τῶν Ἑβραίων καὶ τῶν Ἰνδῶν.

Οἱ ἱερεῖς ἐν Αἰγύπτῳ ἐχόρευαν διαφόρους
 θρησκευτικὸς χοροὺς γύρω τοῦ βωτοῦ Ἀπιος.
 Ἐπίσης ὁ Δαβὶδ ἐχόρευσε πρὸ τῆς κιβωτοῦ τοῦ
 μορτυρίου.

Εἰς τὰς Ἰνδίας ὑπάρχουν δύο εἶδη χορευτῶν :
 Ἡ Μπαγιαντέραις αἱ γνωσταίς ἱερείαις καὶ αἱ
 Ντεβανταξῆ, δούλαι τοῦ Θεοῦ.

Καὶ στοὺς Ἐρυθροδέρμονας ὅμως ἀρέσει ὁ
 χορὸς. Καὶ νὰ τὴν διηγῆται ὁ Στωβριανδὸς σχε-
 τικῶς : «Σ' ἕνα ταξεῖδι μου στὴν Ἀμερικὴ βρῆ-
 κα μεταξὺ τῶν Ἐρυθροδέρμων, στὴν ἔρημο, καὶ ἕνα συμπαῖ-
 την μου, ὀνομαζόμενον Βιολέ, τὸν ρώτησα εἰς τὴν ἰσχυρῆς νὰ τὸ
 τῶν ἀγγέλων καὶ μοῦ εἶπε πῶς ἔπεσε ἐν τῇ χερί μου νὰ τὸ
 θέλῃ. Ἐπρόκειτο μάλιστα νὰ τὸν φάγουν καὶ εἶχαν ἀνάγκη καὶ τὴν
 φωτιὰ τοῦ θά τὸν ἔφηναν, ὅταν ἔξαφνα τοῦ ἦρθε μιά ἰδέα. Ἀρ-
 ποῦσε τὸ βιολί τοῦ ἔφερε μαζὺ του καὶ ἄρχισε νὰ παίζῃ καὶ νὰ χορεύῃ.
 Οἱ Ἐρυθροδέρμοι ἐνθουσιάζονταν τόσο μαζὺ του ὥστε ὅχι μόνον
 δὲν τὸν κατεβρόχθισαν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἔκαναν μεγάλας περιποιήσεις
 καὶ κατέληξε νὰ γίνῃ ὁ χοροδιδάσκαλος ὀλοκλήρου τῆς φυλῆς» !

Ἄλλοι ἐξερευνηταὶ τῆς Ἀμερικῆς ἀναφέρουν πῶς ἐν τῇ
 τῆς λίμνης Νyanza βρῆκαν αὐτόχθονας χορευοντας εἶδος κέλικας !
 Καὶ κατὰ τὸν μεσαίωνα ἐχόρευαν ἐν τῇ Γαλλίᾳ καὶ
 στὴν ἄλλη Εὐρώπῃ. Λέγουν πῶς ὁ Κωνσταντῖνος ἔστρωσε τὰς συζύ-
 γους του κατόπιν νυκτὸς χορῶν καὶ ὀρχῶν. Στὴν ἐποχὴ τοῦ Λου-
 δοβίκου ΙΓ'. ἐσυνήθισαν νὰ χορεύουν στὴ Γαλλίᾳ τὸν χορὸν τῶν
 «πέντε βημάτων». Ἡ λαμπρότης ὅμως τοῦ χοροῦ ἔφθασε ἐν τῇ
 τακόρροφῳ τὴν ἐποχὴν τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ' ὁ ὀκοῖος ἐτραλλιέιντο κρι-
 ριολεκτικῶς γιὰ τοὺς χορούς.

Ἀπὸ τοῦ 1721 ἐγκαινιάσθησαν οἱ χοροὶ προσκεκομμένοι καὶ
 μετημφισμένοι. Σ' ἕνα χορὸ μετημφισμένων εἶχε μεταβῆ ἑνὶ
 ριστος καὶ ὁ ἀντιβασιλεὺς δούξ τοῦ Ὀρλεάνς.

Δὲ θέλω νὰ μὲ γνωρίσουν, εἶπε, ἐν τῇ προθεσκευτῇ Ντιβὸν,
 ὁ ὀποῖος τὴν ἀκολουθοῦσε ἐπίσης μετημφισμένος. Γι' αὐτὸν θὰ εἶ
 παρακολέσω νὰ μοῦ φέρεται μὲ μεγάλη εὐκλείτητα. Ὁ Ντιβὸν
 ἐξώθησε τὴν εὐκλείτητα του ἀπέναντι τοῦ Ἀντιβασιλέως μέχρι τῶν
 ἀκρῶν. Ἐφθασε ἐν τῇ σήμερ νὰ τοῦ δῶν κλαυθμὸν ἐν τῇ ἰσχυρῆς !

Καὶ κατὰ τὴν αἰματηρᾶν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν ὁ λαὸς καὶ
 ξεβρόχωτοι ἢ αλεμπάγια, ἐχόρευε γύρω ἀπὸ τὴν λαμπρῆν με-
 σκευμένη ἐν τῷ αἵματι.

Οἱ εὐγενεῖς ἀπεκεφαλίζοντο καὶ ὁ χορὸς Γαλλικῆς ὕλης ἐφ-
 χεῖτο. Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τοῦ ἐτραλλέματος καὶ τῆς ἀπόθεως
 λειτουργοῦσαν ἐν τῇ Παρίσι 23 θέατρα καὶ 1800 ὀρχήστρες αἰθε-
 ροῦ χοροῦ !

Λαμπροὶ χοροὶ ἐδόθησαν ἐπίσης στὴν αἰχὴν τοῦ Ναπολέοντος
 τοῦ Α' καὶ Ἰδῆς τοῦ Γ'.

Αὐτὴ ἐν ὀλίγοις ἡ ἱστορία τοῦ χοροῦ, ὁ ὀποῖος ἐτραλλιέιντο πο-
 χούς καὶ πλουσίους ἐν τῇ Ἀθῆνῃ.

Ο ΚΑΒΑΛΑΡΙΕΡΟΣ

